

full

D I O C E S À

S O L S O N A | V I C

Dimecres de Cendra .....

L'obertura de la Quaresma comença amb una bella cerimònia que ens recorda fonamentals veritats de la nostra vida. Des de l'antiguitat més remota la cendra ha simbolitzat l'existència humana, de color trist i que es desfà com pols que el vent s'emporta; i cobrir-se el cap amb cendra ha estat considerat sempre com un gest d'aflicció o penitència. David expià en la cendra les seves iniquitats; els ninivites, a la predicació de Jonàs, se'n cobriren el cap. Hem de rebre la cendra amb sentiment compungit de penediment i veritable confiança en la misericòrdia divina.

El sacerdot, posant-nos un pols de cendra benèida sobre la testa acotada, ens diu cada any

en aquest dia: *Recorda't, home, que ets pols, i a la pols tornaràs* o bé *Convertiu-vos i creieu en l'Evangeli*. La cendra que ens és imposada procedeix de cremar branques beneïdes el Diumenge de Rams de l'any anterior. Amb aquesta cendra l'Església ens fa memòria que la nostra mort no és pas la fi definitiva de tot, i ens atrau a participar en la Passió de Jesús, que ha de ser la Passió nostra, per tal que, unint la penitència de les nostres culpes a l'expiació que ell amb la seva mort acomplí pels pecats de tot el món, siguem deslliurats de la mort suprema i puguem entrar, triomfalment, a la Jerusalem celestial.

Diumenge V de durant l'any | Cicle C

Lectura del llibre del profeta Isaïes (6,1-2a.3-8)

L'any que morí el rei Ozies, vaig veure el Senyor assegut en un tron alt i prominent. Els plecs del seu mantell omplien el temple. L'assistien, drets, uns serafins que cridaven l'un a l'altre: «Sant, sant, sant és el Senyor de l'univers, tota la terra és plena de la seva glòria». Aquell crit feia estremir els muntants de les portes i l'edifici s'omplia de fum. Jo vaig dir: «Ai de mi, no podré parlar! Jo que sóc un home de llavis impurs, i visc enmig d'un poble de llavis impurs, he vist amb els meus ulls el rei, el Senyor de l'univers». Llavors un dels serafins volà cap a mi, duent amb uns molls una brasa que havia pres de l'altar. Em tocà els llavis amb aquella brasa i em digué: «Això t'ha tocat els llavis: ja ha desaparegut la teva culpa, el teu pecat ja ha estat esborrat». Després vaig sentir la veu del Senyor que deia: «Qui enviaré? Qui ens hi anirà?» Jo vaig respondre: «Aquí em teniu: envieu-m'hi».

Salm responsorial (Salm 137)

Us vull cantar a la presència dels àngels, Senyor.

Lectura de la primera carta de sant Pau als cristians de Corint (15,1-11)

Primer de tot us vaig transmetre el mateix ensenyament que jo mateix havia rebut, és a dir,

que Crist, com deien ja les Escriptures, morí pels nostres pecats, que fou sepultat i que al tercer dia, com deien ja les Escriptures, ressuscità. Que després s'aparegué a Quefes i després als dotze. Després s'aparegué a més de cinc-cents germans a la vegada; molts d'aquests encara viuen, però alguns ja són morts. Després s'aparegué a Jaume, i més tard a tots els apòstols. Finalment el darrer de tots, com un que neix fora de temps, se m'aparegué fins i tot a mi. Tant si sóc jo, com si són ells, això és el que tots prediquem, i això és el que vosaltres heu cregut.

Lectura de l'evangeli segons sant Lluc (5,1-11)

[...] Quan acabà de parlar, digué a Simó: «Tira endins, i caleu les xarxes per pescar». Simó li respongué: «Mestre, ens hi hem escarrassat tota la nit i no hem pescat res, però ja que vós ho dieu, calaré les xarxes». Així que ho feren, agafaren tant de peix que les xarxes s'esquinçaven. Llavors feren senyal als pescadors de l'altra barca que vinguessin a ajudar-los. Ells hi anaren, i ompliren tant les barques que quasi s'enfonsaven.

Simó Pere, en veure això, es llançà als genolls de Jesús i li deia: «Senyor, allunyeu-vos de mi, que sóc un pecador». Ni ell, ni cap dels qui anaven amb ell no se sabien avenir d'una pesca com aquella (...).

Contrast | Mn. Marc Majà i Guiu

Les lectures d'avui són plenes de contrastos: el contrast entre la grandesa de Déu, que es mostra en una visió espectacular a Isaïes, i la petitesa del profeta, que se sent atemorit i impur; entre la bondat de Crist ressuscitat, que s'apareix als primers deixebles, i la indignitat de Pau, que n'havia estat perseguidor; entre la sobreabundància de la pesca miraculosa, que s'esdevé en obeir les paraules del Senyor, i la misèria aconseguida prèviament pel pescador Pere. En el fons, tots aquests contrastos brollen d'un únic contrast: l'abisme existent entre Déu i l'home. Per què les lectures d'avui ens mostren aquest contrast? És bo o és dolent subratllar la gran distància que hi ha entre el món diví i el món humà? Depèn. Si aquesta gran distància només serveix per a enaltir Déu i al mateix temps anorrear la criatu-

ra humana, aleshores ens fa un flac favor. Ara bé, si aquesta gran distància serveix per a fer-nos descobrir i comprendre qui és cadascú (solament Déu és Déu, i nosaltres som criatures seves), aleshores el contrast es converteix en una gran escola de vida i de fe. Fixem-nos què succeeix en les lectures d'avui: tant Isaïes, com Pau, com Pere se senten petits, indignes, sobrepasats davant la presència de Déu. Tanmateix, aquesta experiència no els anul·la, sinó que, ben al contrari, els impulsa grandiosament a donar-ho tot per tal que d'altres puguin descobrir l'amor d'aquest mateix Déu. Aquest és l'horitzó de tota experiència veritablement creient i veritablement cristiana: descobrir la grandesa i la proximitat de Déu, fet home en Jesús de Natzaret, que ens impulsa a descobrir-lo i estimar-lo en els nostres germans.

Mans Unides: justícia i igualtat | Romà Casanova, bisbe de Vic.....

Els primers dies del mes de febrer l'organització de l'Església Mans Unides truca de manera especial a les portes de la nostra generositat: un dia de dejuni voluntari i la col·lecta en les celebracions dominicals a favor de la «Campanya contra la fam» i, en concret, a favor dels projectes per al desenvolupament que cada delegació diocesana té encomanades. Farem ben bé d'acollir aquesta crida a la generositat: de manera solidària hem de saber compartir els nostres béns amb els qui més pateixen arreu del món.

Mans Unides ens aporta en cada campanya un tema que ens pot ajudar a reflexionar des de la nostra fe cristiana i la seva visió de l'home. El lema d'aquest any és «No hi ha justícia sense igualtat». I certament la nostra fe cristiana ens fa mirar la igualtat radical de tots els homes en la seva dignitat de criatures de Déu, cridats a esdevenir fills seus. Perquè en el rostre de tot home hi resplendeix quelcom de la glòria de Déu, la dignitat de tot home davant Déu fonamenta la dignitat de l'home davant els altres homes. La font única de la dignitat de la persona humana és Déu, que, cridant a la vida tota persona, li dóna una dignitat inalienable que ningú no li pot prendre. No és l'Estat el qui dóna la dignitat a la persona. És tasca de l'Estat i de les seves lleis reconèixer aquesta dignitat i preservar-la amb les seves lleis i les seves actuacions. Reconèixer la dignitat de cada persona és la font primera de la veritable justícia.

Des d'aquesta base la doctrina social de l'Església afirma: «Tan sols el reconeixement de la dignitat humana pot fer possible el creixement comú i personal de tots (cf. Jm 2,1-9). Per a afavorir un creixement semblant cal, en particular, sostenir els últims, assegurar efectivament condicions d'igualtat i d'oportunitats entre l'home i la dona, garantir una igualtat objectiva entre les diverses classes socials davant la llei... A una igualtat en el reconeixement de la dignitat de cada home i de cada poble, hi ha de correspondre la consciència que la dignitat humana només podrà ser protegida i promoguda de forma comunitària, per part de la humanitat sencera. Només amb l'acció acordada dels homes i dels pobles interessats sincerament en el bé de tots els altres, es pot assolir una autèntica fraternitat universal; per contra, el manteniment de condicions de gravíssima disparitat i desigualtat empobreix tothom» (*Compendi de la doctrina social de l'Església*, 144-145).

La «Campanya contra la fam» d'aquest any és, doncs, una nova oportunitat que Mans Unides ens ofereix per a fer possible passar de les paraules als fets. Exercir la fraternitat universal, és a dir, reconèixer tota persona com a germana meva, és una manera concreta de reconèixer la seva dignitat, igual a la meua. La meua fraternitat feta solidaritat en bé de molts és llavor de justícia basada en la igualtat i en la caritat que neix de la font de la vida i de l'amor, Déu creador de tot i de tots els homes.

Agenda litúrgica de la setmana .....

10 ■ Diumenge V de durant l'any /

Cicle C. Santa Escolàstica, verge (c. 480 - c. 543). Sant Guillem, monjo.

Lectures: Isaïes 6,1-2a 3-8 / Salm 137 / 1Corintis 15,1-11 / Lluc 5,1-11

Litúrgia de les hores: Setmana I

11 ■ Dilluns. La Mare de Déu de Lurdes.

Lectures: Gènesi 1,1-19 / Salm 103 / Marc 6,53-56

12 ■ Dimarts. Santa Eulàlia, verge i màrtir (ss. III-IV).

Lectures: Gènesi 1,20 — 2,4a / Salm

8 / Marc 7,1-13

13 ■ Dimecres. Dimecres de Cendra. Sant Benigne, màrtir (†303).

Lectures: Joel 2,12-18 / Salm 50 / 2 Corintis 5,20 — 6,2 / Mateu 6,1-6.16-18

14 □ Dijous. Sant Ciril, monjo, i sant Metodi, bisbe, patrons d'Europa (s. IX). Sant Valentí, màrtir.

Lectures: Fets 13,46-49 / Salm 116 / Lluc 10,1-9

15 ■ Divendres. Sants Faustí i Jovita, màrtirs (†122). Santa Georgina, verge (ss. V-VI).

Lectures: Isaïes 58,1-9a / Salm 50 / Mateu 9,14-15

16 ■ Dissabte. Sant Onèsim, bisbe († c. 95).

Lectures: Isaïes 58,9b-14 / Salm 85 / Lluc 5,27-32

17 ■ Diumenge I de Quaresma / Cicle C. Els set sants fundadors dels Servites, eremites i predicadors (s. XIII).

Lectures: Deuteronomi 26,4-10 / Salm 90 / Romans 10,8-13 / Lluc 4,1-13

No hi ha justícia sense igualtat | Mans Unides Solsona i Vic .....

Detall cartell Mans Unides

La Campanya de Mans Unides d'aquest any, centrada en l'Objectiu de Desenvolupament del Mil·lenni núm. 3 —promoure la igualtat entre els sexes i l'autonomia de la dona—, se celebra amb el lema «No hi ha justícia sense igualtat». Només el ferm reconeixement de la igual dignitat d'homes i dones és el graó necessari per a la construcció d'un món just, que permeti a tothom desenvolupar-se plenament.

Aquesta campanya vol ser una crida a la consciència de la societat perquè col·labori en la defensa efectiva del desenvolupament integral de cada persona i de l'exercici de tots els seus drets, greument conculcats en un món on moltes dones són víctimes de la violència física, sexual i psicològica. A més, essent la dona un agent fonamental del desenvolupament, arriba a ser objecte d'explotació econòmica, i es limita o impedeix la seva llibertat, la capacitat de prendre les mateixes decisions que l'home o el fet de poder ser titular dels mateixos béns.

L'Objectiu 3 del Mil·lenni i els drets fonamentals

L'home i la dona tenen la mateixa dignitat perquè són imatge de Déu; en la seva diversitat, home i dona es complementen i són plenament capaços d'una mútua col·laboració en qualsevol àmbit de la vida.

En virtut de la seva igual dignitat, l'home i la dona tenen els mateixos drets, fonamentals, universals, inviolables, inalienables i indivisibles, i el seu reconeixement comporta el del seu deure correlatiu, sense el qual els drets serien quelcom arbitrari. Reconèixer aquesta dignitat és una qüestió de dret i farà possible el creixement de tots.

Amb aquesta visió, Mans Unides lluita contra la fam, la misèria, la malaltia, el subdesenvolupament i les seves causes. Posar fi a la desigualtat, afavorir que la dona tingui capacitat per a orientar responsablement la seva vida, participar en la gestió dels recursos, de la política, etc. són objectius que no abandonarem.

Factors que generen la desigualtat que pateix la dona

La pobresa i la fam, que afecten especialment les dones. El 70% dels 1.300 milions de persones que viuen en pobresa extrema són dones, i el 60% de les persones amb fam al món també són dones.

L'analfabetisme. Prop de mil milions de persones no saben llegir, dues tercers parts de les quals són dones. Això genera desigualtat i fa que la dona depengui constantment de l'home.

La malaltia i la manca d'atenció sanitària, especialment durant la gestació. Les malalties relacionades amb l'embaràs continuen formant part dels problemes més desastrosos del món: per cada 100.000 nascuts vius, 58 dones moren.

Abús sexual i tràfic de dones i nenes, especialment en les àrees pobres. S'estima que uns dos milions de dones i nenes cada any són objecte del comerç internacional; la majoria, per a ser explotades sexualment.

El matrimoni infantil, en què un contraent o ambdós són menors de divuit anys. Els pares ho permeten per tradició, per necessitat econòmica, per creure que protegeixen les nenes, perquè aquestes queden embarassades, etc., i en la majoria dels casos ella no presta el seu consentiment amb llibertat.

Dificultat per a accedir als recursos naturals i al crèdit. Això impedeix l'augment de la productivitat i

dels ingressos de la dona, que és part d'aquest 80% de la població exclosa dels sistemes bancaris, cosa que les obliga a dependre dels usurers, agreujant la seva ja precària situació.

L'accés al treball i a les condicions de vida laboral. El mercat de treball, en general, discrimina la dona, que, a més, ha de conciliar la seva vida familiar amb la laboral i sol tenir una formació inferior a la dels homes, cosa que fa que les seves condicions laborals siguin molt més precàries que les de l'home.

La divisió del treball per sexe i edat, pròpia de les economies tradicionals de subsistència, on la família és la unitat bàsica de producció i consum. De l'any 1990 al 2010 el treball assalariat de la dona s'ha mantingut en un 52%, que significa que gran part de la seva tasca no s'ha valorat.

Les societats basades en el masclisme o el femi-nisme generen greus diferències entre homes i dones, que limiten el seu paper en la societat. La dona continua realitzant la major part del treball domèstic i, en general, la seva major participació en el mercat de treball no ha suposat un augment de la participació de l'home en el treball domèstic.

La igualtat necessita un model de desenvolupament que tingui com a centre la dignitat humana

Mans Unides proposa la col·laboració entre l'home i la dona com a fonament d'un desenvolupament vertaderament humà, que es comprèn com un procés solidari que reconeix la veritat de cada persona. Home i dona han estat creats per a créixer i estimar-

se, buscant el seu bé mutu, construint unes relacions més humanes, que engendren societats cada vegada més humanitzadores.

Mans Unides afavoreix la igualtat entre homes i dones en els projectes d'**Educació per al Desenvolupament**, mitjançant programes de **sensibilització i formació**, en què denuncia i dóna a conèixer les desigualtats i injustícies que es produeixen en els països empobrits, així com les seves possibles solucions.

Dedicant temps i recursos a la **investigació** contribuirem a conèixer la situació de la dona en els països en desenvolupament. Som presents en la vida pública, aportant el nostre punt de vista i experiència per a afavorir decisions polítiques i legislatives, nacionals i internacionals, que respectin el dret a la igualtat.

L'àrea de **Projectes de Mans Unides** comparteix les preocupacions dels seus socis locals, adoptant les mesures necessàries per a aconseguir el desenvolupament integral de les persones i societats beneficiàries, prestant especial atenció a la situació de tantes dones afectades per la fam, la pobresa, l'analfabetisme, etc.

Així, per exemple, a Calcuta, Mans Unides recolza un projecte per a lluitar contra el tràfic sexual i l'explotació laboral de què són víctimes moltes dones i nenes; i en la zona de Cortés i Atlántida, a Hondures, recolza un projecte per a la prevenció de la violència contra la dona.

Per tal d'afavorir la promoció de la dona i l'efectiva complementaritat entre homes i dones, considerem que l'educació és imprescindible per a aconseguir una vida digna, trencar el cercle de la pobresa i posar fi a la injustícia. Sempre també constatem que l'àmbit en què millor es fonamenta la igualtat entre homes i dones és el de la col·laboració mútua, com va dir Benet XVI a Angola durant la trobada de moviments catòlics per a la promoció de la dona: «Home i dona són cridats a viure en profunda comunió, en un recíproc reconeixement i donació de si mateixos, treballant junts pel bé comú amb les característiques complementàries del que és masculí i del que és femení. En un món com l'actual, dominat per la tècnica, se sent l'exigència d'aquesta complementaritat de la dona, per tal que l'ésser humà pugui viure sense deshumanitzar-se del tot.»

Conferències quaresmals a l'arxiprestat del Bages Sud amb motiu de l'Any de la Fe

L'arxiprestat del Bages Sud ha organitzat per al temps quaresmal una sèrie de conferències amb motiu de l'Any de la Fe.

Tenen el subtítol d'uns «dimarts diferents», ja que tindran lloc els dimarts quaresmals en diverses parròquies de la zona.

Aquesta iniciativa, que esperem que es pugui anar repetint els pròxims anys, pretén enguany oferir unes xerrades que tractin diversos acostaments a la fe, tenint present la celebració d'aquest any i també el cinquantè aniversari del Concili Vaticà II. Estan obertes a tots els fidels de l'arxiprestat i de la rodalia.

Aquest és el programa més detallat:

Dimarts 19 de febrer

Parròquia de Sant Vicenç de Castellet
«La porta de la fe»,
a càrrec de Mn. Xavier Estopà.

Dimarts 26 de febrer

Parròquia de Fonollosa
«Redescobrir-nos com a creients»,
a càrrec de Mn. Xavier Bisbal.

Dimarts 5 de març

Parròquia de Castellbell (el Borràs)
«La transmissió de la fe»,
a càrrec de la Sra. Teresa Cima.

Dimarts 12 de març

Parròquia de Vacarisses
«Creure malgrat el mal»,
a càrrec del P. Josep Morros, arxiprest.

I, per últim, el dimarts dia 19 de març, a la parròquia de Sant Salvador de Guardiola, «L'actualitat del Concili Vaticà II», a càrrec del P. Bernabé Dalmau, monjo de Montserrat.

Retrobament | Teresa Medina Casanovas

La Isabel —la vaig retrobar a través del Facebook— era una amiga d'infantesa, veïna de casa. Ens havíem fet uns bons tips de jugar quan érem petites, tan aviat érem a casa seva com a casa meva. La vida va fer que ella marxés a viure en un lloc diferent d'on vivíem. Feia trenta anys que no ens havíem vist i vam quedar per a trobar-nos. Isabel! Teresa! Una abraçada molt forta. A la primera mirada, totes dues diem: «No has canviat gens!», però en el fons totes dues ens vèiem canviades. Assegudes en un bar, intercanviàvem vivències, parlant dels fills, del marit, del treball... Tot d'una, la Isabel em diu: «S'ha de donar molt molt molt, si vols que tot vagi una mica bé.» M'hi vaig sentir molt identificada, tant que em va sortir: «Sí, sí; és així com jo també ho he vist.» Que contenta que estic, quina trobada més agradable!

Normes sobre el dejuni i l'abstinència

La Conferència Episcopal Espanyola, per decret del 21 de novembre de 1986, va establir les normes relatives a les pràctiques penitencials de la manera que tot seguit veurem.

Segons el cànon núm. 1250, són dies penitencials tots els divendres de l'any (si no s'escauen en una solemnitat) i tot el temps de Quaresma. D'acord amb això:

1. Durant la Quaresma, en la qual el poble cristià es prepara per a celebrar la Pasqua i renovar la pròpia participació en aquest misteri, es recomana vivament a tots els fidels que cultivin l'esperit penitencial, no sols internament i individual, sinó també externament i social.

Aquest esperit penitencial pot expressar-se amb una major austeritat de vida, amb les diverses pràctiques que després s'indiquen a propòsit dels divendres de l'any i amb iniciatives de caritat i ajuda als més necessitats dutes a terme, com a comunitat cristiana, a través de les parròquies, de Càritas o d'altres institucions similars.

2. El Dimecres de Cendra, començament de la Quaresma, i el Divendres Sant, memòria de la Passió i Mort de nostre Senyor Jesucrist, són dies de dejuni i abstinència. Els altres divendres de Quaresma són

també dies d'abstinència, la qual consisteix a no prendre carn, segons l'antiga pràctica del poble cristià. A més, és aconsellable i mereixedor de lloança que, per tal de manifestar l'esperit de penitència propi de la Quaresma, els fidels es privin de despeses supèrflues, com són, per exemple, les menges i begudes costoses, els espectacles i les diversions.

3. Els altres divendres de l'any, l'abstinència pot ser substituïda, segons la lliure voluntat dels fidels, per qualsevol de les següents pràctiques recomanades per l'Església: lectura de la sagrada Escripura, almoïna (en la quantia que cadascú cregui convenient en consciència), altres obres de caritat (visita de malalts o afligits), obres de pietat (participació en la santa missa, rés del rosari, etc.) i mortificacions corporals.

La llei de l'abstinència obliga els qui hagin complert 14 anys. La del dejuni, tots els majors d'edat fins que hagin complert 59 anys.

La missa pas a pas | Antoni Costa Vall-Hlovera

Acte penitencial (continua) Després del silenci, l'assemblea es confessa pecadora resant el «Jo confesso a Déu... que he pecat de pensament, paraula, obra i omissió...» o amb la triple invocació que diu el sacerdot i a la qual el poble respon «Senyor, tingueu pietat». La conclusió és una fórmula d'absolució que perdona els pecats lleus si existeix una actitud de conversió. L'acte penitencial prepara el terreny del nostre cor per a rebre la llavor de la Paraula i el sagrament eucarístic.

Glòria a Déu en el cel El *Glòria* és un himne que glorifica la Santíssima Trinitat. Es va introduir en la missa ro-

mana amb motiu de la litúrgia de Nadal per la referència al cant dels àngels a Betlem, que glorifica Déu Pare i demana la pau dels homes que el Senyor estima.

Després de la introducció, segueix una sèrie de verbs que glorifiquen i beneeixen Déu Pare. Se li dona gràcies perquè la humanitat està immersa en la formosor de la seva infinita glòria, en el seu pla de salvació i per ser admesa en el cor de la lloança.

Més endavant, connecta amb Jesucrist, Aquell qui ha portat la pau al món. És aquí quan la lloança es torna súplica. La glorificació i la petició s'harmonitzen. *(Continuarà)*

A la vora del foc | Germans de fe i de pàtria | Climent Forner.....

Feia molt temps que no vivia una experiència religiosa i ensem patriòtica tan emocionant. El diumenge 13 de gener vaig participar per primer cop en la «missa en lenga occitana» que de fa set anys se celebra als Prats de Rei, presidida per Mn. Valentí Miserachs, el nostre músic romà. Manoi, quina simbiosi de fe i de pàtria més sorprenent! De cristià i de català ja sé que en sóc, gràcies a Déu, però aquell dia me'n vaig tornar a sentir de veritat, en comunió amb altres preveres assistents (C. Riera, J. Sala i J. Cardús) i amb el munt de fidels que omplien el temple, casolans i forans, convocats pel Cercle d'Agermanament Occitano-Català (CAOC) i també pel Club Excursionista de Gràcia (CEG).

A més de la missa del migdia, havent dinat hi hagué a la mateixa església una vetllada occitano-literàrio-musical i, encara, al vespre, el tradicional Pessebre Vivent. Jo, però, em quedo amb la missa, viscuda amb pregàries molt íntimes (que no diré) a favor de la meva tan estimada com dissortada pàtria, Catalunya, i també de la meva no menys estimada Església catalana, malgrat els seus pecats.

Sense la reforma litúrgica conciliar que adoptà les llengües vernacles en substitució del llatí, aquest miracle no hauria estat possible. Com si Jesús, per

fi, pogués parlar amb el Pare en arameu: «Abba.» I és que Jesús, el Senyor, està i estarà sempre, com hem d'estar-hi igualment nosaltres els seus seguidors, no sols al costat de les persones pobres i menystingudes, sinó també de totes les nacions del món, per petites que siguin, que, dominades per forces estatals més poderoses, no poden exercir els drets humans més elementals, com són, per exemple, parlar i ensenyar lliurement el seu idioma i autodeterminar-se per vies pacífiques i democràtiques. Quina injustícia! «La llibertat dels homes i dels pobles / és tan sagrada com el cos de Crist» (versos meus). Almenys aquells que creiem en la pàtria perquè creiem en la Pàtria, tot i ben separant les dues esferes, ho veiem així, sense anar en contra de ningú i admetent que es pot ser bon patriota sense creure en Déu. Catalunya, per la seva història, la seva llengua, la seva cultura, és evident que es mereix i necessita una sobirania nacional que no té.

Tornem als Prats de Rei. Si «París —segons la famosa dita— bé val una missa», molt més la valen els Països Catalans, començant per Occitània, la nostra germana del nord, també subjugada però resistent. Aquell dia, és clar, tots vam acabar cantant: «Rosa d'abril...».

Llibres | Els quatre evangelis .....

L'Editorial Albada presenta una edició catalana dels *Quatre evangelis*. És una nova traducció del grec al català de cada Evangelí, a càrrec de Mn. Ferran Blasi, enriquida amb les introduccions i comentaris a peu de pàgina dels professors de la Facultat de Teologia de la Universitat de Navarra, recollint l'experiència docent d'aquesta institució. Les notes als Sants Evangelis faciliten que el lector pugui copsar l'ensenyament de cada evangelista sobre la persona de Jesús i que, mitjançant aquesta ensenyança, arribi a un major coneixement del misteri de Crist.

full diocesà | Solsona i Vic .....

DIRECTORS:
 VIC: Xavier Bisbal
 Santa Maria 1, 08500 VIC
 Tel. / Fax 93 885 07 09
 Correu electrònic:
 mitjans-comunicacio@bisbatvic.com
 SOLSONA: Júlia Ayala
 Plaça Palau 1, 25280 SOLSONA
 Tel. 973 48 06 19
 C/e: mitjans@bisbatsolsona.cat

EDICIÓ: Mitjans de Comunicació Social de cada Bisbat.
REDACCIÓ: Santa Maria, 1 - 08500 VIC
ADMINISTRACIÓ:
 Rda. Camprodon 2, 08500 VIC
 Tel. 902 70 20 32 / Fax 93 88919 09
IMPRESSIÓ: Gràfiques Diac,
 Ronda Camprodon 2, 08500 Vic

DIPÒSIT LEGAL: 14.355/60